

Perspective după 70 de ani

MILIANA ȘERBU

După șaptezeci de ani de la apariție, „Revista Arhivelor“ în prezent se poate mândri mai ales pentru două motive, bine întemeiate:

– În ciuda timpurilor, uneori deosebit de grele, conținutul științific, de specialitate al acestei reviste nu a fost alterat. Chiar dacă în perioada comunistă politizarea forțată nu a ocolit nici măcar publicațiile cu caracter științific, în cuprinsul revistei au fost publicate totuși o serie de studii de o reală valoare, adevărate instrumente de lucru atât pentru cercetător, respectiv pentru istoric, cât și pentru toți cei care lucrează în arhive sau gestionează într-un fel sau altul Fondul Arhivistic Național.

– Pentru că, deși după 1989 a fost o adevărată explozie de publicații de tot felul, multe reviste cu profil științific au fost sufocate de condiții materiale precare, altele dispărând definitiv. „Revista Arhivelor“ nu numai că s-a menținut fizic (fără a face compromisuri), dar a ridicat cu mult calitatea articolelor publicate, fiind în continuare singura revistă de acest profil din țara noastră și una dintre cele mai bune din Europa (dintre revistele cu profil similar).

Deși din punct de vedere material perspectivele nu par a fi faste, totuși, în viitorul apropiat se impun unele schimbări atât de formă, cât și de fond. Profilul de specialitate al publicației trebuie mult adâncit și din numărul total de articole ponderea să fie în această parte.

Realizarea în condiții optime a acestui obiectiv pornește de la întocmirea proiectului de sumar.

Întocmirea unui sumar pentru revistă reprezintă activitatea cea mai complexă și mai riguroasă științifică din sfera multiplelor activități ce au loc în cadrul unei redacții.

Nefiind o activitate mecanică, aceasta presupune inițial alegerea articolelor care să răspundă necesității momentului după anumite criterii:

– criteriul științific (fiind vorba de o revistă cu profil științific, articolele trebuie selectate cu atenție, pentru a îndeplini această condiție, verificarea conținutului, a aparatului științific care însoțește lucrarea);

– criteriul de specialitate (orice revistă cu un profil de specialitate trebuie să conțină într-o proporție considerabilă articole de profil);

– criteriul istoric (fiind vorba de revista Direcției Generale a Arhivelor Statului, depozitarea celor mai multe documente de interes național, acest lucru trebuie ilustrat în conținutul revistei prin publicarea de documente inedite, studii de istorie alcătuite tot pe baza documentelor, marcarea unor evenimente istorice importante. Proporția acestor materiale trebuie să fie mai redusă, pentru ca revista să nu capete un profil istoric în dauna profilului de specialitate);

– criteriul dinamicității (în funcție de materialele existente trebuie urmărit ca în fiecare număr să existe o varietate de probleme, cu precădere de specialitate, pentru a cointeresa o sferă cât mai largă de cititori pentru fiecare număr);

– criteriul obiectivității (indiferent de genul articolelor date spre publicare, dar cu precădere acolo unde este vorba de materiale cu profil istoric, acestea trebuie să slujească unui singur scop, aflarea adevărului istoric. De aceea, interpretarea subiectivă trebuie redusă pe cât posibil);

– criteriul actualității (în paginile fiecărui număr trebuie să apară cronica evenimentelor deosebite, desfășurate de sau cu sprijinul Arhivelor Statului: simpozioane, cercuri profesionale, sesiuni științifice. Totodată, vor fi prezentate și aparițiile editoriale de profil din țară și străinătate).

Pe lângă îmbunătățirea conținutului, o schimbare în bine a formei grafice este absolut necesară. Deși este un aspect determinat oarecum de condițiile materiale, forma care îmbracă interiorul are un cuvânt de spus. Un aspect grafic îngrijit, o copertă plăcută, sobră și elegantă în același timp, atrage cititorul și din punct de vedere estetic.

Coroborând cele două aspecte – de fond și de formă –, „Revista Arhivelor” ar avea toate șansele să se afle pe picior de egalitate cu cele mai bune publicații de profil din Franța, Italia, S.U.A. ș.a.